

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĐI
Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkez M¼d¼rl¼Đ¼

Kapari (Capparis sicula subsp. mesopotamica)

TESCİL RAPORU

Diyar 2017

Ankara-2020

DİYAR 2017 KAPARI ÇEŞİDİNİN TESCİLİ HAKKINDA RAPOR

Bu çalışma 2005-2017 yılları arasında GAP Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğünün koordinatörlüğünde yürütülmüştür. Çalışmanın asıl amacı: Kaparının kullanımını yaygınlaştırmaktır. Projenin hedefleri arasında ise tescilli 1 kapari çeşidi geliştirmek, kaparının kullanımı ve kültüre alınması konusunda üreticilere öncülük etmektir.

Deneme materyali GAP yöresini kapsayan illerin doğal florasında bulunan kapari popülasyonlarından sağlanmıştır. İslah metodu olarak toplu seleksiyon ıslahında negatif seleksiyon yöntemi uygulanmıştır.

Çalışmanın sonucunda *Capparis sicula Veill. subsp. mesopotamica Inocencio et al.* kapari türünden bir çeşit adayı geliştirilmiştir. Kültüre alma ve kullanımı konusunda ise denemeye alınan bitkilerin bazı verim ve kalite parametreleri belirlenmiştir. Bu kapsamda popülasyonun bitki başına ortalama, tomurcuk sayısı 5232 adet/bitki/yıl, tomurcuk verimi: 954,96 g/bitki/yıl, parsel verimi: 145,5 kg/da, bitki boyu: 61,46 cm, kanopi 156,73 cm, bitkinin kol uzunluğu 177,00 cm, ana dal sayısı 9,85 adet ve bitkinin odun verimi 835,70 g/bitki olarak tespit edilmiştir.

Çalışma kapsamında kapari tomurcuğunun tespit edilen bazı kalite parametrelerinin ortalama değerleri ise şunlardır: Vitamin-C içeriği: 56,84 mg/100 g, vitamin-E: 4,83 mg/100 g, protein: %20,5, antioksidan kapasitesi: 19,03 (DPPH= EC₅₀/mg kuru ağırlık), kül: %7,2, quercetin: 861,00 ppm, rutin: 920, kadmiyum:0,085, nikel: 2,21, bakır:12,69, kurşun: 0,6, selenyum: 0,016, Arsenik: 0,2, krom: 0,74, mangan: 4,87, demir: 163,33 ve bor: içeriği 18,46 ppm olarak tespit edilmiştir. Bu bileşenler arasında istatistiki olarak önemli düzeyde pozitif ve negatif ilişkinin olduğu da tespit edilmiştir.

Çizelge 4.13. 2017 yılında hasat edilen 330 adet kapari fenotipinin taze tomurcuklarındaki vitamin-C içeriği (mg/100 g)

Sınıflar	Bitki Sayısı (Adet)	Vitamin-C İçeriği (mg/100 g)
1	105	55,95 ± 7,7
2	47	12,45 ± 3,61
3	5	102,85± 5,72
4	29	80,84 ± 6,72
5	144	32,13± 7,05
Toplam/Ortalama	330	56,84

Çizelge 4.14. 2017 yılına ait hasat edilen tomurcuklardan yapılan salamura formunun vitamin-E içerikleri

Tomurcuk İriliği	E-Vitamini İçeriği (mg/100 g)
7 mm elek Altı	2,252
7 mm elek Üstü	6,973
8 mm elek üstü	8,172
9 mm elek üstü	4,64
10 mm elek üstü	4,54
11 mm elek üstü	2,21
Ortalama	4,79

Çizelge 4.17. Kapari tomurcuğunun rutin, quercetin ve protein içeriği

Numune	Konsantrasyon
Rutin	920 ppm
Quercetin	861 ppm
Protein	%20,5

2 yetiştirme sezonu Farklılık Yeknesaklık ve Durulmuşluk (FYD) testleri sonucunda;
Diyar 2017; Kapari çeşit adayı morfolojik özellikleri aşağıya çıkarılmıştır. **Karar**
Tescil Komitesi'nindir.

Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon
Merkez Müdürlüğü

Çizelge 1. Diyar 2017Kapari Çeşidi İle İlgili Tanıtım ve Farklılık, Yeknesaklık, Durulmuşluk (FYD)Testlerine İlişkin Bazı Gözlem Değerleri

Çeşit sahibinin adı ve adresi

İslahçı kişi/kuruluş adı ve adresi

Türü

İslah yöntemi

Deneme yeri

Test süresi

GAP Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü

GAP Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü

Dr. Fethullah TEKİN (Çeşit İslahçısı)

Dr. İslim KOŞAR (Araştırmacı)

Prof. Dr. Ahmet Emre YAPRAK (Çeşit teşhisi)

Dr. Banu AVCIOĞLU (DNA analizi)

Capparis sicula Klonal Seleksiyon Diyarbakır 2 yıl

(2018-2019)

UPOV	Karakterler (Characteristics)	Notlar Note	Açıklama States of expression
1.	Bitki: Yaşam süresi	<i>Plant: Life span</i>	3 Çok yıllık (perennial)
2.	Bitki: Ekim Sezonu	<i>Plant: Planting season</i>	1 Yazlık (spring)
3.	Bitki: Büyüme şekli	<i>Plant: Plant habit</i>	2 Yayvan (procumbent)
4.	Bitki: Dal uzunluğu	<i>Plant: lenght of branches</i>	3 Uzun (long)
5.	Bitki: Dal şekli	<i>Plant: twig shape</i>	1 Düz (straight)
6.	Bitki: Dal rengi	<i>Plant: twig color</i>	1 Griimsi yeşil (greyish green)
7.	Gövde: Gövdede dallanma başlangıcı	<i>Stem: beginning of branching in the stem</i>	2 Üst gövdenin 1/3'ünde (higher than 1/3th of the stem)
8.	Yaprak: Yaprak parçalılık durumu	<i>Leaf: leaf entireness</i>	1 Parçalı değil (entire)
9.	Yaprak: Yaprak şekli	<i>Leaf: leaf shape</i>	1 Eliptik ters yumurta şeklinde (eliptic-obovate)
10.	Yaprak: Yaprak ucundaki dikenlilik	<i>Leaf: mucro prescence of leaf</i>	1 Dikenli (mucro present)

11.	Yaprak: Yaprak ucu şekli	<i>Leaf: leaf apex shape</i>	1	Sivri (<i>cuspidate</i>)
12.	Yaprak: Yaprak sapı boyu	<i>Leaf: length of petiole</i>	4	Uzun (<i>long</i>)
13.	Yaprak: Yaprakçık(stipul)	<i>Leaf: shape of stipule</i>	1	Düz (<i>straight</i>)
14.	Yaprak: Yaprakçık(stipul) yönelimi	<i>Leaf: Stipule orientation</i>	3	Yukarı kıvrık (<i>antrorse</i>)
15.	Yaprak: Yaprakçık(stipul) rengi	<i>Leaf: stipule color</i>	1	Turuncu sarı (<i>orange yellow</i>)
16.	Yaprak: Yaprak dokusu	<i>Leaf: leaf structure</i>	1	Etili (<i>succulent leaves</i>)
17.	Yaprak: Yaprak alt yüzeyi tüylülüğü	<i>Leaf: indumentum of leaf abaxial</i>	3	Orta (<i>lax to dense</i>)
18.	Çiçek: Çiçek simetrisi(alt iki petallin üst iki petale oranı)	<i>Flower: symmetry</i>	2	Uzun (<i>distinctly zygomorphic</i>)
19.	Çiçek: Nektar çukur uzunluğu	<i>Flower: Nectar-pit size</i>	2	Uzun (<i>long</i>)
20.	Çiçek: Çiçek sapı kalınlığı	<i>Flower: pedicel thickness</i>	3	Kuvvetli (<i>strong</i>)
21.	Çiçek: Çiçek sapı uzunluğu	<i>Flower: pedicel length</i>	3	Uzun (<i>long</i>)
22.	Meyve: Meyve şekli	<i>Fruit: fruit shape</i>	1	Ters yumurtamsı (<i>obovate</i>)
23.	Meyve: Pulp(meyve içi rengi)	<i>Fruit: color of pulp</i>	2	Kırmızı (<i>red</i>)
24.	Tohum: Tohum rengi	<i>Seed: color</i>	2	Grimsi kahverengi (<i>greyish brown</i>)